

# **Kimitoöns Jakthundslubb r.f:s utlåtande angående Jord- och skogsbruksministeriets begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 41 § i jaktlagen**

Jord- och skogsbruksministeriet

PB 30

00023 Statsrådet

[kirjaamo.mmm@gov.fi](mailto:kirjaamo.mmm@gov.fi)

Referens: VN/36093/2024

**Kimitoöns Jakthundslubb r.f tackar för möjligheten att ge sitt utlåtande angående utkastet och konstaterar följande:**

## **Bakgrund**

Syftet med ändringarna i Jaktlagen som nu föreslås i utkastet är att skapa bättre förutsättningar för stamvårdande jakt på stora rovdjur i Finland. I propositionen föreslås det att jord- och skogsbruksministeriet ska få befogenheter att fastställa mål för den stamvårdande jakten på stora rovdjur för de enskilda arterna och stamförvaltningsområdena.

Det föreslås också att ministeriet genom förordning ska få fastställa och utfärda närmare bestämmelser om den gynnsamma skyddsnivåns minimiantal individer för varje art och avgränsningen av stamförvaltningsområdena för björn-, varg- och lodjursstammen. De föreslagna ändringarna och uppdateringen av vårdplanerna gör det möjligt att bättre beakta regionala aspekter vad gäller de stora rovdjuren och deras inverkan. Ministeriet skulle fortfarande fastställa maximigränser för hur många individer inom varje art som får fällas, men antalen skulle till skillnad från nuläget fastställas enligt stamförvaltningsområde, dvs. för mindre områden än förut.

I jaktlagen föreslås också en ny bestämmelse om att man ska ta hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov samt regionala och lokala särdrag vid dispensprövningen.

I korthet är syftet med propositionen att skapa bättre förutsättningar för stamvårdande jakt på stora rovdjur i Finland. De föreslagna ändringarna och uppdateringen av vårdplanerna gör det möjligt att bättre beakta regionala aspekter vad gäller de stora rovdjuren och deras inverkan.

## **Kimitoöns jakthundslubb**

Kimitoöns Jakthundslubb r.f. är en förening verksam i Egentliga Finland i Kimitoöns kommun. Verksamheten riktar sig till alla jakthundsägare på Kimitoön. Klubben ordnar bland annat olika jakthundshundrelaterade kurser, evenemang och rasspecifika drevprov och understöder därmed också aveln med sin verksamhet. Klubben har varit verksam i 46 år och har för tillfället

över 50 medlemmar. Jakthundsklubbens verksamhet och existens är beroende av aktiva jägare och deras jakthundar.

### **Vargstammens påverkan på jakthundsverksamheten i Kimitoön**

I Finland har antalet anmälda vargattacker på hund som haft dödlig utgång under de senaste åren legat på 40 - 50 till antalet. Därtill tillkommer alla nära ögat situationer. På Kimitoön har vi haft varg i snart 10 år och antalet vargar har varierat från 2 individer till en flock på 7 individer. Det bör nämnas att Kimitoöns vargar har en viss inavelsgrad, eftersom det ursprungliga alfaparet bestod av två syskon. Inavelsgrad är inget som gynnar vargstammen och kan leda till oönskat beteende. Vargens närvaro påverkar jaktkulturen och jaktarrangemangen på Kimitoön märkbart både direkt och indirekt. Vargarna har hittills dödat en hund samt ett tiotal får. Med dagens oansenliga möjligheter till att förvalta vargstammen och ingripa i konflikter är det bara en tidsfråga innan skadorna ökar i antal och allvarlighetsgrad.

Antalet jakthundar och främst de ställande och drivande raserna har minskat i antal sedan ett vargrevir etablerade sig i Kimitoön. Hundägare på Kimitoön som tidigare haft dessa raser skaffar inte längre nya hundar när hundarna går bort, eftersom det är stor risk att hunden möter på varg och faller offer för en vargattack. Man anser det inte längre mödan värt att lägga ned enorma mängder tid och resurser på att få till en duglig jakthund, för att i nästa stund finna hunden ihjälbiten av varg. Risken att hunden möter på varg i Kimitoön är stor på grund av Kimitoöns storlek och natur.

De allmänna jaktarrangemangen kring hundjakten har försvårats betydligt tack vare vargens närvaro. Skogsområden som tidigare varit ypperliga för jakt med hund måste idag helt och hållet uteslutas eftersom risken för vargkontakt är för stor. Ofta är det frågan om större enhetliga skogsområden som ligger på ett tryggt avstånd från livligt trafikerade vägar. I dessa områden har hunden tidigare haft möjlighet att tryggt göra det den är avlad till att göra, jaga. Nu tvingar vargens närvaro jakthundsägaren att söka sig till mindre fördelaktiga marker, som i värsta fall ligger hundratals kilometer från hemmet, för att utan oro för vargangrepp kunna träna och jaga med hunden. Dock har vi nu nått en gräns där hunden kan stöta på varg i hela Egentliga Finland.

Det har alltså blivit betydligt svårare och nästintill omöjligt att skola en unghund samt träna en färdig jakthund i och med vargens återkomst. I regel ökar risken att hunden möter varg i skogen om antalet jakt- och träningsdagar är många. För att få till en duglig jakthund krävs specifika områdeshelheter som lämpar sig för träningen och jakten i fråga. Till exempel krävs det stora enhetliga skogsområden för att skola en älghund. På grund av vargens närvaro begränsas dessa områden märkbart, vilket på sikt kommer leda till sämre jakthundsindivider. Detta har direkt negativa påföljder på avel samt jaktens utförande och effektivitet.

På Kimitoön försöker jakthundsägare idag minimera risken för vargangrepp på flera olika sätt. Bland annat genom att optimera och minimera tiden som hunden är i skogen och genom att hålla koll på hunden genom GPS-halsband och därmed minimera avståndet till hunden. Detta har bland annat lett till att återgången, som i många fall anses viktig inom avel, har försvunnit eftersom hundägaren hellre åker och hämtar upp hunden så fort som möjligt i stället för att vänta på att hunden återvänder i sin löpa. Därtill förekommer också förebyggande åtgärder. Jaktområden spanas av efter vargspår i snön då det är möjligt - detta kräver dock snö som är en

bristvara samt medför betydliga bränslekostnader som går rakt ur hundägarens ficka. Även hundvästar som är avsedda att skydda mot vargangrepp används till viss del. Dock är dessa västar inte 100 % säkra och oftast ergonomiskt usla. Även en WhatsApp grupp för jakthundsägare har grundats.

Drevprov för tax, beagle och stövare samt jaktprov för älghundar har årligen ordnats på Kimitoön av jakthundsklubben. Under det senaste decenniet har drevprovet för taxar varit populärast. Som bäst har 10 hundar deltagit i provet. Klubben har varit tvungen att ställa in jakthundsprov på grund av vargreviret. Intresset, provdeltagare och hundar finns men ingen hundägare vill ställa upp med sin hund i ett jaktprov i vargrevir. I takt med att antalet jakthundsägare på Kimitoön blir färre sjunker också medlemsantalet i klubben. Utebliven inkomst från provverksamhet och minskat antal medlemmar har direkta och negativa följder på klubbens ekonomi.

Det är allmänt känt att jägarkåren åldras, så även på Kimitoön. I praktiken innebär detta äldre jägare och i framtiden även färre antal jägare. Då jägarantalet minskar kommer jakthunden få ännu större roll i framtidens jaktarrangemang och viltförvaltning. För vem ska driva fram vitsvanshjorten till passkytten när inte drevkarlen längre orkar gå? Eller då antalet jägare i ett jaktlag är så få att de inte räcker till för att bilda både passlinje och drevkedja. Exempelvis kommer Sydvästra Finlands täta klövviltstammar vara ytterst svåra att förvalta om det i framtiden inte längre är möjligt att använda hund vid jakt på grund av varg.

Indirekt har vargens återkomst och närvaro också satt sin stämpel på löshundsjakten och hundägaren. Avkoppling eller en stund vid brasan så medan hunden arbetar är långt borta då hunden skolas eller jagar i ett vargrevir. Den ständiga oron för att hunden ska råka på varg under sitt arbete påverkar hundägaren psykiskt. Därmed är en del av tjusningen och den hälsofrämjande effekten som jakten i allmänhet tillför som bortblåst i ett vargrevir. Oron kan i värsta fall vara så stark att hundägaren helt lägger ner sitt jakthundsintresse.

### **Det centrala innehållet i utlåtandet**

Kimitoöns Jakthundsklubb r.f. anser att nuvarande förvaltningssystem på varg inte är hållbart och kräver förändring. Nuvarande vargpolitik och förvaltningssystem är otillräcklig och saknar fungerande åtgärdsalternativ på såväl lokal som nationell nivå. En bristfällig och icke hållbar förvaltning utgör ett mycket allvarligt hot mot den unika jakthundskulturen i Finland. Kimitoöns Jakthundsklubb ser det som ytterst viktigt att löshundsjakten, som ett kulturarv, ska vara möjlig även i framtiden. **Därmed stöder klubben de förändringar som föreslås i utkastet till regeringens proposition angående ändring av 41 § i jaktlagen.**

Stamvårdande jakt på varg som utgår ifrån mindre stamförvaltningsområden och som beaktar regionala särdrag gör det möjligt att på ett flexibelt och hållbart sätt förvalta vargstammen i de områden där vargen utgör ett hot mot jakthundar, näringar eller annat. Det förekommer till exempel vargindivider som har specialiserat sig på att döda hundar. Detta är ett direkt och allvarligt hot mot löshundsjakten och jaktkulturen såväl lokalt som nationellt. Med hjälp av stamvårdande jakt och ett förvaltningssystem som beaktar de regionala aspekterna skulle det vara möjligt att inrikta jakten på dessa individer och på så sätt förhindra att samma beteende förs vidare. Samtidigt skulle det vara möjligt att vid dispensbesluten beakta särskilda

ekonomiska, sociala och kulturella behov samt regionala och lokala särdrag, vilket gynnar så väl vargens status som den lokala befolkningen och den sociala hållbarheten.

Med hjälp av mindre förvaltningsområden skulle det också var möjligt att hålla vargstammen i det tätbefolkade Egentliga Finland på en för lokalbefolkningen acceptabel och hållbar nivå och därmed även minska risken för att allvarliga skador uppstår. Konflikterna ökar nu i takt med att vargstammen växer och som ett resultat av att den stamvårdande jakten på varg inte varit tillåten under flera år. Kimitoöns Jakthundsklubb ser det som ytterst viktigt att löshundsjakten, som ett kulturarv, ska vara möjlig även i framtiden och anser att förändringarna som nu föreslås gynnar klubbens målsättning.

Kimitoöns Jakthundsklubb r.f:s styrelse 12.3.2025